

چهارشنبه اول مهر ۱۴۰۵ | ۱۱ ربیع‌الثانی ۱۴۴۸

گزارش یک

امریکا مقابل شروط لایتغیر ایران

ادامه از صفحه یک

عراقچی به نیویورک رفت و در پس او، مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور نیز برای شرکت در هشتادویکمین نشست مجمع عمومی راهی امریکا شد. همزمان با نشست مجمع عمومی، یک‌بار دیگر بحث‌ها درباره برگشتن امریکا به تفاهم اسلام‌آباد بالا گرفته و میان حق‌هق دیپلماسی متحدین عرب امریکا و سیگنال مذاکراتی وزیر خارجه تندرویی مثل مارکو روبریو، تلاش برای احیای دیپلماسی با ایران بیش از هر موقع دیگری در هفته‌های اخیر شنیده می‌شود. حتی ترامپ‌ها به شروع شمارش معکوس انتخابات نوامبر و «فحطی گزین‌های در دسترس»، آن‌طور که سی‌ان‌ان فاش کرده، به مشاورانش گفته که می‌خواهد با مقامات ایرانی در نیویورک دیدار کند. این‌که اعطای مهلت دیپلماسی به ترامپ در منگنه درست است یا نه، به یک طرف امریکا و حالا دیگر هیچ‌س منکر این نیست که التماس برای احیای دیپلماسی در نیویورک، به یمن هفت ماه قدرت‌افکنی ایران در تنگه هرمز به دست آمده است. این‌که سی‌ان‌ان به‌تاژگی از قول مدیران کسبوکار امریکایی نوشته که بحران هرمز «حتی دشوارتر از دوران پاندمی کووید» است، گواه شریطی است که به دست‌وپاژدن امریکا و متحدینش برای احیای دیپلماسی با ایران منجر شده‌است.

نیویورک در حالی به محل رفت‌وآمد هیئت‌های دیپلماتیک تبدیل شده که ایران نیز پیام خود را با اعزام عباس عراقچی و سپس مسعود پزشکیان به این شهر منتقل کرده است. عراقچی در بدو ورود گفت که هدف اصلی سفرش دفاع از حقوق و منافع مردم ایران در سازمان ملل است و ادامه‌داد که این سفر در شریاطی انجام می‌شود که وضعیت ناشی از جنگ همچنان ادامه دارد. عراقچی همزمان، دیدارهای دوجانبه با وزیران خارجه کشورهای مختلف را فر صتی برای مرور روابط و بیان مواضع ایران دانسته‌است.

در کنسار تریبون سازمان ملل که به گفته عراقچی «بزرگ‌ترین تریبون بین‌المللی است»، چیزی که فضای نیویورک را تغییر داده، داغ شدن بحث‌ها درباره گشایش مسیر دیپلماسی است. راهی که همزمان با قدرت‌افکنی ایران در تنگه هرمز، می‌تواند زمینه بازگشت امریکا به تفاهم اسلام‌آباد باشد.

یک مقام ارشد ایرانی روز سه‌شنبه به رویتز گفته هیئت اعزامی تهران اختیار کامل برای احیای مسیر دیپلماسی دارد و اگر امریکا گام‌های ملموسیی برسد دارد. در ایران از زسرگیری مذاکرات استقبال می‌کند. به گفته همین مقام، پیشنهاد تهران در ۱۶ سپتامبر از طریق مباحثی‌ها

پرونده

جنايات سعودی در یمن به جبران شکست در جنگ

در حمله هوایی عربستان به منزل یک شهروند در شهر المخا، شش نفر از جمله دو نوزاد و یک زن جان باختند و هشت نفر از جمله یک کودک و یک زن زخمی شدند. ریاض همچنین با حمله به زندانی در الحزم در استان الجوف، ۹ اسیر را کشت و مناطق مسکونی صعدۀ را نیز هدف قرار داد، جنایاتی که تلویحا نشان‌دهندۀ شریاط نامساعد عربستان در رویارویی با یمن است. عبدالقادر المرتضی، رئیس کمیته ملی امور اسرای یمن، اعلام کرد که رژیم جنایتکار سعودی دوشنبه شب زندانی را در شهر «الحزم» واقع در استان الجوف به شمرای از اسررا در آن نگهداری می‌شند، هدف قرار داد. رئیس کمیته ملی امور اسرای یمن افزود که این حمله به کشته شدن ۹ تن از اسرای حوادث اخیر منجر شد که به‌زودی اسامی آنها منتشر خواهد شد. رسانه‌های یمنی از تداوم تجاوزات رژیم سعودی به مناطق مسکونی این کشور خبر می‌دهند. شبکه «المسیر» گزارش داد که منطقه مسکونی «طلان» در غرب شهرستان «حیدان» در استان صعدۀ هدف حملات جدید موشکی عربستان سعودی قرار گرفته است. رژیم سعودی شهرستان «الظاهر» و مناطق مجاور آن در استان صعدۀ یمن را هدف حملات موشکی خود قرار داده است. همچنین منابع بیمارستانی یمن از شهادت دو طفل شیرخواره و یک زن در بمباران یک خانه مسکونی در شهر المخا واقع در استان تعز (غرب یمن)

جولانی نقش اسرائیل در انفجارها را بررسی می کند

به دنبال یک رشته انفجار در مناطق نگهداری تسلیحات در سوریه و به بالا گرفتن گمانه‌زنی‌ها درباره دست داشتن صهیونیست‌ها در این وقایع، حاکمان سوریه اعلام کردند که این موضوع را بررسی خواهند کرد.

رژیم صهیونیستی ابعاد دیروز سه‌شنبه بار دیگر به خاک سوریه حمله کرد. منابع سوریی از حمله تویخ‌ناهی اشغالگران صهیونیست به مناطقی در حومه غربی درعا و اطراف روستاهای عابدین و حمله خبر دادند این جنایت در حالی صورت می‌گیرد که یک منبع سوریی نزدیک به حاکمان سوریه گزارش داده که احتمال دست داشتن اسرائیل در مجموعه انفجارهایی که سناریوهایی است که در حال بررسی است. اداره اطلاع‌رسانی و ارتباطات وزارت دفاع شورشیان حاکم بر سوریه نیز روز دوشنبه به خبرگزاری رسمی سوریه «سانا» گفت: «مراجع ذی‌صلاح در وزارت دفاع، تحقیقات درباره علت انفجارهایی را که در برخی اماکن نظامی رخ داده است، دنبال می‌کنند. آخرین مورد، انفجار در یکی از انبارهای تسلیحات در نزدیکی شهرک العیس در جنوب حلب بود.» وزارت دفاع سوریه همچنین اعلام کرد که به‌زودی اطلاعات قطعی به‌دست‌آمده از تحقیقات را منتشر خواهد کرد. البته به‌گونه‌ای که روند تحقیقات مختل نشود یا به امنیت آن

پیرالملاح

سرویس بین‌الملل ۲۰۰۶-۸۸۵۳۳

روزنامه جوان | شماره ۲۷۰۲

جوان

کشورهای خلیج فارس از کشیده شدن خود به جنگ و کاهش حمایت امنیتی امریکا نگرانند و بیشتر آنها ثبات را به دور تازه‌ای از جنگ ترجیح می‌دهند. چیزی که شش دولت عرب همسایه ایران را به سمت احیای فضای دیپلماسی سوق داده، شش‌ریاط حاکم بر هرمز است. سی‌ان‌ا می‌گوید که اختلال تجارت ناشی از بسته شدن تنگه هرمز، قطر، بحرین و کویت را با چالش روبه‌رو کرده و عربستان نیز با تهدیدهای امنیتی مواجه شده است. همزمان امارات سطح تعامل خود با تهران را افزایش داده و انور قرقاش از توافق دوطرف بر سر ضرورت آغاز فصول تازه در روابط سخن گفته است. یک استاد دانشگاه کویت نیز پیشنهاد کرده کشورهای خلیج فارس بر آزادی کشتیرانی در هرمز در برابر کاهش محدودیت‌های فروش نفت ایران و دسترسی این کشور به کالاهای تمرکز کنند. تحت چنین شرایطی، توصیه عرب‌های خلیج فارس به ترامپ بیش از یک پیام سیاسی، به خاطر آسیب‌هایی است که اقتصاد و امنیت انرژی به آنها وارد کرده است.

همزمان با تلاش‌های دیپلماتیک در نیویورک، رایزنی‌های حاشیه‌جمع عمومی هم ادامه دارد. عراقچی با وزیر خارجه ایتالیا دیدار کرده و همزمان قرار است پزشکیان در نشست مجمع عمومی و مجموعه‌ای از دیدارهای دوجانبه حاضر شود. وزرای خارجه عربستان، پاکستان، مصر و ترکیه نیز در نیویورک درباره تحولات منطقه و راه‌های کاهش تنش گفت‌وگو کرده و در نشستیی بر تداوم تلاش‌های دیپلماتیک برای مهار پیامدهای بحران تأکید کرده‌است.

حاشیه سفر نتانیاهو به نیویورک

سفر بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی به نیویورک نیز به یکی از حاشیه‌های پررنگ مجمع عمومی تبدیل شده است. تهران ممدانی، شهردار نیویورک، در این راهم گفت که «امریکا و ایران قطعاً این مسئله را حل خواهند کرد» به هر طریقی که باشد، این کار انجام خواهد شد.» و تأکید کرد که «این اتفاق سریع رخ خواهد داد»

۶ کشور عربی خواهان توافق

چیزی که به بحث‌ها درباره احیای دیپلماسیی در نیویورک دامن زده، فضای حاکم همسایگان عرب ایران است که همزمان با امریکا متحدند. بلومبرگ می‌گوید که کشورهای خلیج فارس در یک جلسه مشترک، از ترامپ خواهند خواست که از هر گونه تشدید تنش بیشتر با ایران خودداری کند و مشتاق پایان دادن به درگیری هستند که تجارت را مختل کرده و به اقتصاد آنها آسیب رسانده است. سی‌ان‌نیز گزارش داده که

«نه» چین به تحریم هوایی ایران

قرار نیست به بستری برای اجرای تحریم‌ها یا سیاست‌هایی علیه مردم ایران تبدیل شود. این فراکسیون تصریح کرد: «باید موضع ایران و حمایت آن از عراق در جریان جنگ علیه گروه تروستی داعش را به یاد داشته باشیم؛ حمایتی که شامل ارائه کمک، سلاح و تقدیم جان‌ها بود. هشدار می‌دهیم که هرگونه تبعیت از دیکته‌ها و فشارهای خارجی، مسئولان آن را در معرض پاسخجویی پارلمانی و نظارتی قرار خواهد داد.» با این حال، یک مقام عراقی دیروز به الجزیره گفت: «به‌فروندگانهای عراق دستور داده شده است که از نیمه‌شب، فرود هواپیمایهای ایرانی را ممنوع کنند. اقدامات انجام‌شده علیه هواپیمایهای ایرانی مطابق با تحریم‌های امریکا است.»

لژوم شکل‌گیری

گردیدور ایران – چین

سراج احمد به الجزیره می‌گوید: «بعید است پاکستان که مرز مشترک بسیار وسیعی با ایران دارد یا توجه به پیوندهای تجاری و فرهنگی‌اش، در برابر خواسته‌های امریکا تسلیم شود.» او افزود: «چین نیز در برابر هرگونه خواسته امریکا مقاومت خواهد کرد چرا که این کشور همچون روسیه، حمایت‌های سیاسی و اقتصادی از ایران به عمل می‌آورد. این دو کشور عملاً خواسته‌های امریکا را نادیده خواهند گرفت.» از میسان گزینه‌های خارجی، چین از چند جهت متفاوت است. یکی این که موضع سیاسی رسمی آن علیه تحریم یکجانبه امریکا روشن است و بخش قابل توجهی از اقتصاد چین کمتر از بسیاری از کشورهای بازار امریکا وابسته است. همچنین، چین نسبت هواپیمایی و زیرساخت فرودگاهی بسیار بزرگی دارد و روابط سیاسی تهران – یکن در سال‌های اخیر عمیق تر شده است. ضمن این که نباید

نگاره

داریوش دگر دار

تحریم روی خط پرواز

اسکات بسنت، وزیر خزانه‌داری امریکا، برای تحریم‌های جدید علیه صنعت هوانوردی ایران وعده‌ای بزرگ داده‌است: از ۲۳ سپتامبر، ایرلاین‌های ایرانی عملاً از فعالیت در سراسر جهان کنار گذاشته خواهند شد. واشینگتن این بار فقط یک شرکت یا یک ایرلاین را هدف نگرفته است. در ۸ سپتامبر، وزارت خزانه‌داری امریکا ۲۶ فرد و نهاد مرتبط با صنعت هوانوردی ایران را تحریم کرد و تقریباً تمام ایرلاین‌های ایرانی باقی‌مانده را در فهرست خود قرار داد. هم‌زمان برخی واسطه‌ها، شرکت‌های پوششی و شبکه‌های مرتبط با تأمین هواپیما و تجهیزات نیز هدف قرار گرفتند. اما مشکل وعده بسنت همین‌جاست. تحریم یک صنعت با متوقف کردن آن تفاوت دارد. صنعت هوانوردی ایران از امروز تحریم نشده‌است، سال‌هاست با تحریم زندگی می‌کند. ماهان‌ایر از سال ۲۰۱۱ تحت تحریم امریکا قرار داشته و با این حال در تمام این سال‌ها ناپدید نشده‌است. البته این به معنای بی‌اثر بودن تحریم‌ها نیست. تحریم‌ها هزینه فعالیت را بالا برده، دسترسی به قطعات و خدمات را دشوار و بسیاری از مسیرهای بین‌المللی را محدود کرده‌اند. اما تجربه ۱۵ سال گذشته نشان داده که میان «تحریم شدن» و «مین‌گیر شدن» فاصله‌ای جدی وجود دارد.

اگر تحریم‌های قبلی نتوانسته بودند صنعت هوانوردی ایران را از کار ببندارند، واشینگتن امروز مجبور نبود دوباره سراغ شبکه فروش بلیت، واسطه‌ها، شرکت‌های خدماتی و تأمین‌کنندگان خارجی برود. اقدام جدید نشان می‌دهد که مسئله اصلی، شرکت منفرد نیست، بلکه شبکه‌ای است که طی سال‌ها برای ادامه فعالیت در شرایط تحریم شکل گرفته‌است. روی کاغذ می‌توان یک ایرلاین را تحریم کرد، اما در عمل برای متوقف کردن آن باید مجموعه بزرگی از شرکت‌ها، بانک‌ها، فرودگاه‌ها، ارائه‌دهندگان خدمات و واسطه‌هایی را که با آن کار می‌کنند نیز تحت فشار قرار داد. همین جاذبات این‌دور از تحریم‌ها با دورهمی قبلی روشن می‌شود. امریکا تلاش کرده این بار به جای هدف گرفتن یک حلقه، بخش‌های بیشتری از زنجیره را هم‌زمان تحت فشار قرار دهد. اما این راهبرد یک مشکل قدیمی دارد. موفقیت آن تا حد زیادی به رفتار کشورهای ثالث بستگی دارد. تحریم امریکای نامی می‌تواند به یک محاصر واقعی تبدیل شود که کشورها و شرکت‌های خارجی نیز تصمیم بگیرند آن را اجرا کنند. اگر بخشی از این شبکه که کشورهایی باقی‌بماند که حاضر به پذیرش تحریم‌های یکجانبه امریکایی نیستند، نتیجه تعطیلی کامل نخواهد بود، بلکه می‌تواند به شکل کاهش مسیرها، افزایش هزینه‌ها و تغییر جغرافیای پروازها ظاهر شود. این‌جا چین اهمیت ویژه‌ای پیدای می‌کند. یکن روز ۲۲ سپتامبر، در آستانه موعدی که بسنت برای اجرای فشارهای جدید تعیین کرده، صریحاً اعلام کرد که با تحریم‌های امریکا علیه ایرلاین‌های ایرانی مخالف است و تحریم‌های یکجانبه را قاعد مبنای حقوق بین‌المللی می‌داند. روسیه نیز در کنار چین در شورای امنیت سازمان ملل متحد، تعدیم مأموریت هیئت کارشناسی نظارت بر تحریم‌های ایران مخالفت کرد. این موضع نشان می‌دهد که واشینگتن برای تبدیل تحریم‌های خود به یک رژیم فشار جهانی، با اجتماع بین‌المللی روبه‌رو نیست. در این میان، یک پیامدهایباید در محاسبات تحریم گم شود. پیامدهای انسانی، محدود شدن پروازها فقط به معنای کاهش درآمد یک ایرلاین نیست. برای مسافر عادی می‌تواند به معنای مسیریهای طولانی‌تر و گران‌تر، دشواری دیدار خانواده، محدود شدن سفر دانشجویان و پژوهشگران و در برخی موارد دشوارتر شدن دسترسی بیمارانی باشد که برای درمان به خارج از کشور سفر می‌کنند. تحریم کنندگان می‌گویند هدف‌شان حکومت‌ها و شبکه‌های مشخص است، نه مردم! اما هرچه دامنه محدودیت‌ها به زیرساخت‌های عمومی ارتباطی گسترده‌تر منتقل فشار بر شهروندان باریک‌تر می‌شود. این همان نقطه‌ای است که ادعای فشار حاکماتری با یک مسئله حقوق بشری یعنی نقض آن روبه‌رو می‌شود. با این حال، تجربه ماهان‌ایر طی ۱۵ سال گذشته مهم‌ترین درس را به واشینگتن داده‌است. تحریم می‌تواند یک ایرلاین را کوچک‌تر و پرهزینه‌تر و تحریم نامی‌تواند آن را از اسمان حذف کند. ایران از سال‌هاست در شرایط تحریم فعالیت می‌کند و شبکه‌هایی برای سازگارش با این شرایط ساخته است. امریکا اکنون تلاش می‌کند این شبکه را گسترده‌تر از گذشته هدف بگیرد. اما درست در لحظه‌ای که می‌خواهد فشار را به یک محاصر جهانی تبدیل کند، چین می‌گوید آن را نمی‌پذیرد و روسیه نیز در کنار یکن با سازوکارهای بین‌المللی مرتبط با تحریم‌ها مخالفت کرده‌است. به همین دلیل، شاید مهم‌ترین پرسش درباره تحریم جدید این نباشد که واشینگتن تا چه اندازه می‌تواند فشار وارد کند، بلکه این باشد که تا چه اندازه می‌تواند کشورهای دیگر را وادار کند هزینه اجرای این فشار را بپذیرند.

اخبار کوتاه

۵۵ ماه حبس جوان اسرائیلی بابت «ارتباط با ایران» دادگاه مرکزی حیفا قیوان عرب اسرائیلی ۳۳ ساله را که به جاسوسی برای ایران و جمع‌آوری اطلاعات درباره اماکن و شخصیت‌های حساس اسرائیلی متهم شده بود، به ۵۵ ماه حبس محکوم کرد. «فارس ابوالهیجا» ساکن روستای کوکب ابوالهیجا در منطقه جولیت، در ژانویه ۲۰۲۶ با بازداشت شد. پرونده او پس از آن شکل گرفت که دستگاه‌های امنیتی اسرائیل مدعی شدند وی از طریق تلگرام با فردی که خود را «هارتین» معرفی کرده بود، ارتباط برقرار کرده و این فرد با دستگاه اطلاعاتی ایران در ارتباط بود است. تاکنون تصویری از این فرد در رسانه‌های اسرائیلی منتشر نشده است. بر اساس کیفرخواست، ارتباط ابوالهیجا با این فرد در ابتدا با پیشنهاد انجام کار آغاز شد، اما در ادامه مأموریت‌هایی برای او تعریف شد که به گفته دادستانی اسرائیل، بخشی از فعالیت‌های اطلاعاتی برای ایران بود. یکی از نخستین مأموریت‌ها، خرید چند دستگاه تلفن همراه و شارژر و مخفی کردن آنها در نقاطی از شهر حیفا و منطقه کریات حیمیم بود. ابوالهیجا سپس از محل این تجهیزات تصویربرداری کرد و اطلاعات مربوط به محل آنها را برای فرد رابط ارسال کرد. طبق ادعای دادستانی اسرائیل، در ادامه، او خواسته شد تا پستی حاوی اطلاعات دسترسی به یک حساب رمزازی را در «زخرون یعقوب» تحویل دهد.

درگیری شدید معترضان با نیروهای امنیتی فرانسه در پی اعتراضات گسترده به طرح قانونی موسوم به «همجوز کشتن»، که استفاده پلیس از زور را به‌صورت خودکار قانونی می‌کند، معترضان در چند شهر فرانسه به خیابان‌ها آمدند و با نیروهای امنیتی درگیر شدند. به گزارش مهر به نقل از اسپوتنیک، چند شهر فرانسه روز دوشنبه شاهد درگیری‌های شدید میان معترضان و نیروهای امنیتی بود. حدود ۵۰ هزار نفر در پاریس، مارسئی، لیون و تولوز در این اعتراضات شرکت کردند.

امریکا ۲ پایگاه نظامی در گرینلند ایجاد می‌کند

امریکا در چارچوب توافقی با دانمارک و گرینلند، یک پایگاه نظامی جدید در گرینلند ایجاد و یکی از پایگاه‌های دوران جنگ سرد خود را دوباره راه‌اندازی می‌کند. به گزارش فارس، رویتز به نقل از سه فرم مطلع نوشته که امریکا قصد دارد در چارچوب توافقی که بیروز با دانمارک و گرینلند امضا شد، یک پایگاه نظامی متعلق به دوران جنگ سرد را در جنوب گرینلند دوباره راه‌اندازی کند و پایگاه دیگری هم در سواحل شرقی این جزیره ایجاد کند. به نقل از منابع گفتند که یکی از آنها در نارسارسواک است. مسئله‌ای که فرس از لمعلی‌لی پایگاه نظامی «بلونی وست وان» امریکا در دهه ۱۹۵۰، جمعیت آن به چند ده نفر کاهش یافته و دیگری «مسترویگ» است که یک پایگاه نظامی مورد استفاده «گشت سور تم‌گه سیرپوس»، یگان نیروهای ویژه دانمارک، است.